GAZETA KRAKOWSKA

Nro 65.

Z KRAKOWA DNIA 13 SIERPNIA 1817 Roku WE SZRODĘ.

Towarzystwo Dobroczynności W. M. Krakowa i J. O.

W nieprzepomney Epoce złożenia Szanownych Zwłok Xcia Józefa Poniatowskiego do Gróbu Jana III. przesłał JW. Alexander Linowski, Kasztelan, Senator Polski, Towarzystwu Dobroczynności zł. pol. tysiąc, iako udział z massy pogrzebowych wydatków, na wsparcie ubogich w domu schronienia osadzonych. Gdy ludzkość zasielona, nieprzestanie Modły swe ponawiać i błogosławić Pamięci Bohatera, w którym utraciła Oyca troskliwego; Towarzystwo Dobroczynności wciągnęło przez tę okoliczność, w Roczniki swoich drogie to Polakowi Imie.

Win. Gołuchowski, V. P. T. D.

Z Peterzburga d. 10 Lipca d. k.

Dnia 4 b. m. był wielki bal u N. Cesarzowey Maryi Teodorowney; poczem nastąpiła wieczerza. — Swietność zgromadzenia i przytomność całey Nayiaśnieyszey Rodziny, rozlewały niewymowną przyiemność na całe towarzystwo. Obszerne galeryie sali zapełnione były widzami z samey płci piękney wynoszącemi do 2000 osób.

Rzeczywisty Szambelan dworu J. C. Mci Ozerów pełniący dotąd obowiązek Wielkiego Koniuszego, mianowany został Wielkim Koniuszym rzeczywistym, a rzeczywisty Szambelan dworu J. C. Mci Xże Teodor Galliczyn, Wielkim Łowczym dworu J. C. Mości.

Umarł tu Jenerał Adjutant J. C. Mości Hrabia Strogonów. Dnia 5 b. m. odprawił się w kościele S. Alexandra Newskiego pogrzeb iego. N. Cesarz i WW. Xiążęta Konstanty i Mikołay szli za trumną zmarłego.

Dnia 17 Czerwca utworzył się w Połocku oddział Towarzystwa Bibliynego. Żyd ieden zapisał 5 rubli do składki.

Dnia 15 i 16 z. m. zrana mocne były w Charkowie mrozy, od których wiele ucierpiały rośliny. W temże mieście drukuią dzieła Pani Krzyczewskiey, znaiomey iuż w literaturze Rossyyskiey z piękności stylu pod tytułem: Wolne chwile moie; dochód z tego dzieła przeznaczony iest na rzecz Charkowskiego Towarzystwa Dobroczynności.

Dnia 1 Czerwca od 9tey wieczorem przez całą noc do następnego rana, była w Kazanie straszliwa burza z ulęwą i gradem. W wiosce za Wolgą, Niższy Usłon zazwaney, pożar od piorunu wszczęty spalił kilka domow. W Tatarskiey wsi iedney, wiorst 50 od Kazanu, podobnaż była burza, z gradem wielkości gołębiego, a czasem kurzego iaia, wiele powybiał zboża; w drugiey zaś wiosce Tatarskiey Ura zwaney, potoki z deszczów kilka domów zniosły; we wsi Kurza, niedaleko miasta Aska, mnóstwo poniszczyło

zboża i drzewo w lasach powywracało lub połomało.

Zszedł z tego świata w dobrach swoich, JW. Branicki były Hetman W. Korony Polskiey.

Z Warszawy d. 5 Sierpnia.

W dniu onegdayszym, obchodzono tu uroczyście Imieniny Nayiaśnieyszey Cesarzowey Maryi Teodorowney, Matki nayukochańszey łaskawie nam Panuiącego Monarchy. Namiestnik Królewski przyymował powinszowania Władz kraiowych, a w kościele Katedralnym, iako też w kaplicy Greckiey solenne odprawiono nabożeństwo. W dniu tymże wielki był obiad u Namiestnika Królewskiego. —— Na teatrze narodowym przy illuminacyi całey sali po odegraney sztuce, odśpiewano przez podwóyne chory z towarzyszeniem dwóch orkiestr, przy stosowney dekoracyi Kantatę z muzyką P. Kurpińskiego, a Pan Szymanowski deklamował hymn o radości. Oświecenie miasta zakończyło uroczystość dnia tego.

W Imieniu Nayiaśnieyszego
ALEXANDRA I.
Cesarza Wszech Rossyy, Króla Polskiego &c. &c. &c.

NAMIESTNIK Królewski w Radzie Stanu.

W skutek przełożenia Kommissyy Rządowych Wyznań Religiynych i Oświecenia Publicznego, oraz zdań Ogólnego zgromadzenia Rady Stanu, postanowiliśmy i stanowiemy, względem sprzedaży rzeczy ruchomych ku czci Bożey poświęconych, następuiące prawidła:

Art. 1. W tych przypadkach, w których podług przepisów prawa, rzeczy ruchome nie inaczey, iak tylko przez publiczną licytacyią sprzedawanemi bydź mogą. Urząd trudniący się spisaniem inwentarza, lub sprzedażą, dostrzegłszy pomiędzy niemi rzeczy ku czci Bożey poświęcone, powinien po nastąpionem ich oszacowaniu donieść o tem Biskupowi Dyecezyialnemu, ieżeli rzecz należy do kościoła Rzymsko-Apostolskiego; ieżeli zaś należy do innych wyznań, powinien o tem donieść Władzy duchowney, maiącey równe atrybucyie, a to celem wynalezienia kupca z wolney ręki.

Art. 2. Gdyby interessenci na podaney w tey drodze przez kupuiącego cenie poprzestać nie chcieli, lub żaden nie znalazł się konkurent do kupna, w ten czas nastąpi sprzedaż publiczna, za poprzedniem zniszczeniem formy.

Dopełnienie niniejszego Naszego postanowienia, Kommissyiom rządowym wyznań Religiynych i Oświecenia Publicznego, tudzież Sprawiedliwości, polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyyney d. 17 Czerwca 1817.

(Tu podpisy.

W Imieniu Nayiaśnieyszego
ALEXANDRA I.
Cesarza Wszech Rossyy, Króla Polskiego &c. &c. &c.

NAMIESTNIK Królewski w Radzie Stanu.

Stosownie do wyraźney woli Jego Cesarsko-Królewskiey Mości, uzupełniaiąc Postanowienie Nasze z dnia 17 Maia r. b. względem opłaty Stęplowey od nominacyi na rozmaite Urzędy publiczne dawnieysze i przyszłe, po wysłuchaniu zdania ogólnego zgromadzenia Rady Stanu, postanowiśmy i stanowiemy:

Art. 1. Wielcy Urzędnicy dworu Jego Cesarsko-Królewskiey Mości opłacać będą za papier Stęplowy nominacyyny, na raz ieden złotych sześćset.

Art. 2. Szambelani dworu Jego Cesarsko-Królewskiey Mości płacić będą, za papier stęplowy nominacyyny, na raz ieden złotych trzysta.

Art. 3. Kameriunkry dworu Jego Cesasko-Królewskiey Mości płacić będą, za papier stęplowy nominacyyny, na raz ieden złotych sto pięćdziesiąt.

Art. 4 Kameriunkier postępuiący na Szambelana, Szambelan na wielkiego Urzędnika dworu Jego Cesarsko-Królewskiey Mości, należność nominacyyną stępla, w powyżey wyrażoney ilości do każdego z tych Urzędów przywiązaną, dopłacać tylko będzie.

Ar. 5. Opłata ta całkowicie z góry do Skarbu publicznego przy uzyskaney nominacyi wnoszoną bydź powinna; wyiąwszy tych, którzy z woli Jego Cesarsko-Królewskiey Mości od niey uwolnionemi będą.

Art. 6. Powyższa opłata Stępla dopiero od ogłoszenia postanowienia nininieyszego za obowiązuiącą uważaną bydź powinna.

Art. 7. Tak dla dopilnowania niezawodności wpływu tey opłaty do Skarbu, iako i do utrzymywania potrzebney tychże opłat kontroli, Minister Sekretarz Stanu i Radca Sekretarz Stanu przesyłać będą wszelkie patenta na urzędy dworu Jego Cesarsko-Królewskiey Mości, do Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu, nadto uwiadomiać, gdy kto od przywiązaney do tego urzędu opłaty stęplowey przez Jego Cesarsko-Królewską Mość uwolnionym zostanie.

Art. 8. Wykonanie ninieyszego Postanowienia, które w Dzienniku Praw ma bydź umieszczone, wszystkim Władzom kraiowym Rządowym, w czem do którey należy, polecamy.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyyney dnia 22 Lipca 1817 roku.

(*Tu podpisy.*)

W Imieniu Nayiaśnieyszego
ALEXANDRA I.
CESARZA WSZECH ROSSYY, KROLA POLSKIEGO, &c. &c. &c,
NAMIESTNIK Królewski w Radzie Stanu.

Maiąc sobie przedstawionem przez Kommissyią Rządową Sprawiedliwości, iż dla szczupłey liczby Senatorów zaledwo czynne kompleta Sądu Naywyższey Instancyi zapełnionemi bydź mogły, i że kompleta podczas feryiow dla przyymowania rekursów przeznaczone, tylko przez powtórne powołanie niektórych Senatorów, którzy iuż kadencyie swoie odsiedzieli, ułożonemiby bydź mogły; chcąc przeto uwolnić tychże Senatorów od pracy tem cięższey, iż iey dopełnienie przypada w chwili nayważnieyszey dla rolniczego gospodarstwa; po wysłuchaniu zdania ogólnego zgromadzenia Rady Stanu, postanowiliśmy i stanowiemy, co następuie:

Art. 1. Niżeli konstytucyyne całego Sądownictwa urządzenie stałe dla Sądu Naywyższey Instancyi przepisze prawidła i obowiązki, uwalniamy tenże w roku bieżącym od składania kompletu w czasie prawem dozwolonych feryiów iedynie do stanowienia względem przyymowania lub odrzucania przedstawianych rekursów przeznaczonego.

Art. 2. Ażeby z przepisu powyższego

(2(

strony processuiące nie doznały w swych interessach uszczerbku, stanowiemy: iż w ciągu feryiów samo zaprezentowanie rekursu w Kancellaryi Sądu Naywyższey Instancyi przez Pisarza lub Reienta poświadczone, zasłania od prekluzyi, i exekucyia wyroków niższych Instancyy zawiesza na czas dwumiesięczny feryiów, po których rzeczy do właściwego wracaią biegu.

Wykonanie niniejszego Postanowienia, które w Dzienniku Praw umieszczonem bydź ma, Kommissyi Rządowey Sprawiedliwości polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyyney dnia 36 Lipca 18 7. (*Tu podpisy.*)

Dyrekcyia Jeneralna Loteryy Kraiowych Królestwa Polskiego.

W Dalszym ciągu obwieszczenia o odbywaiącym się ciągnieniu Loteryi na Maiętność Tyszowce, w dniu 31 Lipca do Gazet podanego, uwiadomia niniejszem, iż w dniu 1 b. m. rano i po południu 2000 Numerów, odciągnięto z których poniżey wyrażone wygrały, iako to: Numera 22,767 — 49,539 — 29,835 — 56,702 — 1,018 17,730 — 5,936 — 57,978 — 60,517 — 32,793 — 19,939 — 34,753 — 31,382 — 40,726 — 45,591 — 64,538 — 29,194 — 51,589 — 77,155 — 20,226 — 77,479 43,054 — po 5 cz. zł. — Nra 8,556 — 40,660 — 27,671 — 26,075 po 10 cz. zł. — Nra 61,807 — 25,013 — 27,712 po 15 cz. zł. — a Ner 64,194 20 cz. zł.

W dniu 2 b. m. rano i po południu odciągnięto 2,000 Numerów, z tych wygrały Numera: 27,784 — 19,916 — 4,860 — 19,606 — 31,581 — 25,876 — 76,146 — 53,858 — 21,639 — 51,588 — 65,513 — 54,083 — 48,523 — 26,457 — 69,373 — 71,821 — 80,715 — 59,174 — 39,865 — 77,587 — 41,601 po 5 cz. zł. — Nra 47,412 — 32,054 — 58,768 po 10 cz. zł. — Ner 82,127 15 cz. zł. — a Ner 47,236 — 100 cz. zł.

W dniu dzisieyszym rano odciągnięto 1000 Numerów, z tych wygrały Numera: 70,765 — 65,804 — 34,985 — 32,337 — 42,299 — 8,486 — 4,275 — 27,579 — 7,499 — 30,041 — 83,482 — 76,719 — 50,192 — 54,896 — 78,980 po 5. cz. zł. — a Ner 22,714 — 25 cz. zł.

Dalsze ciągnienie niniejszey Loteryi, zpowodu, iż w dniu dzisieyszym po południu ciągnienie Loteryi Liczbowey odbywać się będzie, do dnia następuiącego, na godzinę 9tą rano odłożone zostało.

W Warszawie d. 4 Sierpnia 1817.

Kochanowski.

Straszak S. J. D.

Ze Lwowa d. 28 Lipca.

Dnia 21 b. m. byli NN. Cesarstwo Jchmość w Grecko - Kat: Kościele katedralnym na nabożeństwie w assystencyi Dworu, C. K. taynych Radców i Szambelanów. Po południu raczyli zwiedzić strzelnicę, która tegoż dnia naygustowniey ozdobiona, bardzo wiele osób znakomitych w sobie mieściła. Korpusy mieyskie paradowały na wstępie, a działa ich zwiastowały mieszkańcom Lwowa przyiazd i odiazd NN. Cesarstwa Jchmość. — Tegoż dnia wieczorem zaszczycili NN. Cesarstwo obecnością swoią świetny bal u JW. JX. Arcy-Biskupa i Prymasa Królestw Galicyi i Lodomeryi, Hrabiego Ankwicza.

Dnia 22 zwiedził N. Pan Kommendę jeneralną i koszary, był na sessyi Gubernialney, a po południu zwiedził fabrykę tabaki w Winnicach.

Dnia 23 raczyli oboie NN. Cesarstwo Jchmość zwiedzić szpital powszechny i szpital kaleków i starych u S. Łazarza. N. Pan

zwiedził także więzienie i dom poprawy.

N. Cesarzowa raczyła także wszystkie publiczne edukacyyne instytuta płci żeńskiey i szpital Sierot Miłosierdzia naywyższą obecnością swoią zaszczycić.

N. Cesarz i Król Alexander wysłał swoiego Adjutanta, Jenerała Hrabiego Ożarowskiego, dla powinszowania J. C. K. Mości szczęśliwego przybycia do Galicyi. Rzeczony Jenerał stanął we Lwowie d. 10 Lipca i miał zaszczyt oddać na zaiutrz N. Cesarzowi i Królowi własnoręczny list swoiego Monarchy, i zabawiwszy przy C. K. Dworze dni kilka, wyiechał z odpowiednim listem J. C. K. Mość do Peterzburga.

Z Rohatyna (w Cyrkule Brzeżańskim) d. 17 Lipca.

Doznaliśmy tu nadzwyczayney odmiany powietrza. Zrana od godziny 7mey była pogoda prześliczna, atmosfera czysta, lecz upał słoneczny wielki. O samey godzinie 12tey południowey pokazała się chmura od zachodu ku południowi, która, powiększaiąc się szybko, spuściła się nisko i zaćmiła horyzont tak grubo, iż dzień zamienił się w noc nayciemnieyszą. W tem powstała nagle niepodobna do opisania burza, tak gwałtowna, i mocna srożąc się liniią od Halicza i Bursztyna ku Złoczowu, z gradem i ulewą nadzwyczayną, iż chaty, stodoły, szopy, sterty siana, dachy z domow, ogromne drzewa po lasach, owocowe po sadach, w mgnieniu oka powywracała, pozrywała, i pounosiła. Grad spadł rzęsisty iak laskowy orzech, a gdzieniegdzie i większy, ale rzadszy, i leżał od południa, aż nazaiutrz na łokieć, a gdzieniegdzie i na półtora łokcia wysoko, wytłukłszy pod wyż rzeczoną liniią zboża i ogrodowiny, pozabiiawszy gęsi i cielęta po pastwiskach, tudzież inne ptastwo, a ludzi uciekaiących z pola zraniwszy i skrwawiwszy. Wezbrane potem wód potoki poruynowały młyny, młynki i łotoki, a cała ta klęska, którey pamięć długo potrwa — była dziełem pół godziny (*)

Z Wiednia d. 4 Sierpnia.

Podług urzędowych doniesień z Florencyi pod d. 26 z. m. przeznaczona eskadra Portugalska do zabrania J. Cesarzowicowskiey Mci, Następczyny tronu połączonych królestw Portugalii, Brazylii i Algarbii, przybyła d. 25 b. m. po 19 dniowey żegludze do Liworna. Rzeczona eskadra pod Kontraadm. La Fonseca składa się z 2 liniiowych okrętów Jana VI. ośmdziesiąt działowego i 600 ludzmi osadzonego, i S. Sebastyan 64 działowego i 560 ludzmi osadzonego. Lud na obu okrętach iest zdrowy. J. Cesarzowicowska M. W. Xże Toskański z swoią rodziną, N. Cesarzową Maryią Ludwiką, Xiężną Parmy, Xięztwem Salerno (Królewiczem Leopoldem Neapolitańskim i iego Małżonką) był w chęci odprowadzenia N. Królewiczowney Portugalskiey z Florencyi do Liworna.

J. Casarzowicowska Mość Arcy Xiężna Henryka Palatynowa d. 3 b. m. rozwiązaną szczęśliwie synem została. Tak wysoka Położnica, iako i nowo narodzony Arcy Xże znayduią się, ile w takich okolicznościach bydź może, w dobrem stanie zdrowia.

Z Berlina d. 5 Sierpnia.

Imieniny N. Króla, nayukochańszego naszego Monarchy d. 3 b. m. od którego

(*) Według gazet Wiedeńskich były także w odległeyszych i bliższych okolicach Wiednia, tudzież w Karyntyi bardzo wielkie burze, grzmoty, deszcze i grady, po których zimne wiatry nastąpiły.

czasu zaczęna się razem 20ty rok oycowskiego nam iego panowania, obchodzone tu były przez wszystkich wiernych poddanych z nayszczerszą miłością i radością, iakie dobrem Monarchom wszystkie serca zwykły wynurzać: z rana nabożeństwem, podczas którego zanoszono do Naywyższego modły o naydłuższe życie Monarchy, od którego szczęście wielu milliionów ludzi zawisło; potem paradą woyskową, składkami na dobroczynne cele, a mianowicie wsparciem pogorzelców miasteczka Zircke przez officerów gwardyi 1000 talarów, obiadami, tak w Charlottenburgu przez rodzinę Królewską iako też w mieście przez Feldmarszałka Hr. Kalkreuth, pułki, &c. danych, a w wieczór faierwerkiem, widowiskiem teatralnem i oświeceniem miasta.

J. Królewicowska Mość Xiężna Małżonka Xcia Wilhelma Pruskiego d. 2 b. m. między godziną 6 i 7 z rana powiła szczęśliwie syna. Radosna ta nowina wystrzałami z dział publiczności oznaymioną została.

Z Londynu d. 27 Lipca.

Rozwiązanie Xiężny Karoliny Koburgskiey spodziewane iest w Październiku.

Gazeta *Morning Chronicle* umieściła następuiący uwagi godny list podróżnego, o przyczynach zmnieyszonego smaku do Angielskich towarów i powstawania wszędzie przeciw nim. Podróżny znayduie te przyczyny szczególniey w politycznem postępowaniu Angielskiego Ministerium, które byłey Europeyskiey Anglomanii śmiertelny cios zadało. "Od roku 1763 (wyraża on) lubiono Angielskie towary nie tylko dla ich dobroci, ale nawet z przywiązania do Angielskiego imienia iako kraiu wolnego. Teraz (słowa iego) imie Angielskie iest strachem dla ludów. Dawniey uwielbiali wszyscy wolną naszą konstytucyią, wolne nasze spory, wolność druku i liberalność, z iaką przyymowaliśmy u siebie prześladowanych cudzoziemców. Te moralne okoliczności wpływały potężnie na modę; Europeyczyk pysznił się, gdy mógł co Angielskiego, a przynaymnieyy suknią kroiem Angielskim nosić; gdyż nie było mu wolno naśladować instytucyy Angielskich. Kobiety Europeyskie przenosiły Angielskie musliny i inne materyie nad iedwabne Francuzkie i Włoskie, i lubiły zamieniać swey rodziny płaszcz Francuzki, na prosty płaszcz kroiem Angielskim. Sądziły zapewne, że umysł przez płaszcz się ukształci, i że ich bracia i synowie nabędą gieniuszu Foxa, Pitta, Burke i Sheridana, skoro nosić się będą iak oni. — Przekor nowey burzliwey wolności Francuzkiey względem rozsądney Angielskiey, nie mało przyłożył się do pomnożenia miłości do naszego kraiu, naszych instytucyy i naszych towarów. Lecz tu ziawił się nadzwyczayny Mąż, który podgarnął pod siebie całą potęgę, którą rewolucyia utworzyła. Nie chcę ia wchodzić czyli tę potęgę winien był swoiemu charakterowi lub swoiemu położeniu; ale wyznać muszę, że iey użył nie tylko na upokorzenie swoich nieprzyiacioł, ale też na założenie instytucyy, które zmierzały do zapewnienia spokoyności i szczęścia ucywilizowanych społeczeństw. Narodowa reprezentacyia, wolność obywatelska i Religiyna, równość podatków, dobre urządzenie skarbu, czynne zachęcanie do kunsztów, umieiętności i talentem były głównemi rysami iego tworu, nie tylko we Francyi, ale i w Niderlan-

dach, w wielu Niemieckich kraiach, w Szwaycaryi, i t. d. a mianowicie we Włoszech. Na owczas i moda zwrociła swoy wzrok na Francyią. Wszelako Mąż ten podkopał sam swoią chwałę i popularność; iego systema lądowe upoważniło Anglią do nayuporczywszego odporu. Europeyczykowie byli dosyć sprawiedliwemi, że uznali konieczność naszey obrony, i bojaźń wszystko ochłaniaiącey woyskowey Monarchii zwrociła ich znowu na łono nasze. Łatwo naowczas było nakierować i modę do dawnego iey smaku i przywrocić dawną wziętość Angielskiem obyczaiom, zwyczaiom i rękodziełom. Lecz to nie nastąpiło z przyczyn politycznego naszego postępowania. Przemoc nasza w narzuceniu Francyi Króla, który wcale ich miłości nie posiada, i kazanie sobie za to zapłacić; w nadanu Hiszpanii Króla, który tych, którzy naszą namową poświęcili się na odparcie samowłasności Francuzkiey, wynagradza śmiercią, wygnaniem i kaydanami; w pozbawieniu nakoniec, państw Włoskich konstytucyi, któreśmy im częścią nadali, częścią przyrzekli utrzymać, zniszczyła nasz kredyt w Europie. Tu okazała się nasza polityka zupełnie przeciwną zasądzie, którąsmy w traktacie Utrechtskim zawarowali, to iest: "aby w rzeczonych dopiero trzech państwach nigdy iedna rodzina nie panowała. „ Ludy widząc, że wezwanie nasze do zrucenia jarzma Bonapartego, nie wzięło innego skutku, iak tylko poddanie żydow pod inkwizycyią, protestantow na rzeź, a Masonow na prześladowanie; przywrocenie Jezuitow; tam tortur i koła, tu inkwizycyi i prewotalnych sądow zamiast łagodnego Kodexu Napoleona, — nie mogą wcale mieć w nas zaufania. Prassy uciska większa niewola niżeli pod Napoleonem, i Mocarstwa życzą sobie szczęścia, iż wszystkie te prawa zdeptanemi są, do których przywrócenia tak wymownie zachęcaliśmy Europę. — — Wiadomo, iż znaydzie się iedna Rzeczpospolita, która oddawna opiera się każdemu przymusowi, to iest Rzplita uczonych; z tey zawiązała się w ostatnich czasach przez oświecenie ogromney średniey klassy ludzi, inna nowa Rzplita Publicznego mniemania, która obeymuie w sobie wszystkich ludzi, tak tych, którzy sądzą się bydź po rządzących naypierwszemi, iako też żyiących tylko z rąk swey pracy, poświęcaiących się rozmyślaniu i naukom, a naywiększą massę pomiędzy właścicielami, przemysłem i ukształceniem się trudniącemi w każdem narodzie stanowią. Członki wielkiey tey Rzplitey aż nadto są czułemi na to wszystko, co którego z nich spotka, bądź nad rzeką Sekwaną, Spree lub Dunaiem. Niewidomy związek stanowi ieden ich interess, i skrzywdzenie prawa iednego z nich iest obelgą całego zgromadzenia. Ta klassa ludzi sądzi się bydź nie tylko zawiedzioną, ale nawet obrażoną, i oszukaną przez politykę Anglii. Przez narzucenie ludom Burbonow, których oddaliły, widzi nietylko znieważone prawa wszystkich ludow, ale nawet zdeptane ich prawa. Tysiące z tych ludzi, nie mogąc Anglii woyny wydać, zawarli pomiędzy sobą związek, który nazywaią Swiętym, nie używać żadnych wcale Angielskich rękodzielnych towarow, a ich woli nie potrafią się nawet oprzeć Dwory, któreśmy im narzucili. Ludy Europeyskie, nie Xiążęta i szlachta są naturalnemi naszemi pomo-

cnikami; one tylko mogą nas skutecznie wesprzeć. Ponowienie naszego względem cudzoziemcow billu odstręczyło od nas do reszty umysły, i wolą raczey pieniądze swoie dawać do bankow Amerykańskiego i Hollenderskiego niżeli do Angielskiego. Od Genui do Gdańska widziałem tego dowody. — Jakże to złe odwrocić? Przez odsunięcie przyczyn, przez zaniechanie teraźnieyszey polityki i powrócenie do dawney, która odwiekow uważaną była iako kamień węgielney naszey wolności i niepodległości i tarcza wolności innych ludow. Powrociwszy zaś do sprawiedliwości, nie zostawiaymy dłużey naszych żołnierzy iako ianczarow Burbonow, nie mieszaymy się do spraw między Monarchami i ludami! — a skłonność do nas i szacunek odżyią w Europie: dobroczynny stroż anioł towarzyszący naszem podrożnym i towarom, zrządzi dobre ich przyięcie na stałym lądzie.,,

Z Paryża d. 25 Lipca.

Xże Wellington odiechał wczoray ztąd do głowney swoiey kwatery do Cambrai, gdzie spodziewa się odebrać od N. Króla Pruskiego wezwanie do znaydowania się na ćwiczeniach korpusu Pruskiego w przyszłym miesiącu. Ziechać on tu miał w sprawie zmnieyszenia ieszcze o iednę piątą część woyska sprzymierzonego we Francyi, na co zezwolić iuż miała Rossyia i Angliia.

59 Trapistów powrociło z Anglii do Francyi i osiadaią w przeznaczonych dla siebie klasztorach w departamencie niższey Loary.

W Marsylii fachlarze tak dalece weszły znowu w modę, iż na przechadzkach i na teatrze żadna kobieta nie pokazuie się bez fachlarza.

Dziennik Constitutionel wychodzi znowu pod tytułem: Dziennik handlowy, polityczny i uczony.

Wiele członków parlamentu Angielskiego przybyło w tych czasach do Paryża. Przybył tu także Rossyyski Jenerał Jomini.

Z Stambułu d. 25 Czerwca.

Od dwoch dni rozchodzi się tu pogłoska o buncie w Kairze i o uwięzieniu Wielkorządcy Mehemeda Aly Baszy przez zbuntowanych tamteyszych mieszkańców. Nie wieleby zapewne to zdarzenie obeszło Portę, ponieważ ten Basza zdaie się chcieć uczynić Egipt niepodległym i samowolnie w niem panować.

Z Damasku donoszą, iż złożony z urzędu Basza Hafis Aly, unikaiąc zniewagi ludu, który mścić się chce za czynione przez niego okrucieństwa, zamknąć się musiał w swoim pałacu aż do przybycia swoiego następcy.

Mianowany niedawno Aga ianczarow popadł w krótce w niełaskę u W. Sułtana, i d. 11 b. m. z urzędu złożony i na tymczasowe pod strażą siedzenie do wsi za Stambułem skazany został, gdzie w krótce umarł, lecz niewiadomo czy naturalną lub gwałtowną śmiercią.

Z Drezna d. 28 Lipca.

D. 18 b. m. przybył tu Hr. Baldelli z Florencyi, iako pełnomocnik Wielkiego Xcia Toskańskiego w celu proszenia o rękę Xiężniczki Maryi Anny Karoliny 3ciey córki Xcia Maxymiliiana dla Wielkiego Xcia Jmć.

Od 14 b. m. rozpoczął się u nas rekrut do woyska i idzie z pośpiechem. —— W kraiu naszem iest tego lata obfity urodzay żyta, tak iż kopa wydaie 4 do 4 1/2 szefłów.

DODATEK
DO Nro 65.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 13 SIERPNIA 1817 Roku WE SZRODĘ.

TEATR w KRAKOWIE.

Cale nieuczony w sztuce drammatyczney, zostawiam odemnie mędrszym, żeby ią krytykowali, Publiczność pouczali, oświecali, i tego gatunku mądrość od Parteru aż do Gołębników rozszerzali. — Artystów zaś tuteyszych by raz pod włos, drugi raz po włosie głaskali. Idzie mi tylko o to, żebym będąc figurą Parterową, czasem Gołębnikową nie prozno za bilet płacił. Nieuymuiąc Artystom, owszem równie z Publicznością z nich kontent, co od pobliskich mnie podczas grania sztuki słyszę, w tym ostrzegam, i proszę: 1mo Żeby bliżey Souffiera (po Polsku Poddymacza) przystępowali, osobliwie zaś Damy, które czy słabych piersi, tak cicho mówią, że ledwie co, zwłaszcza oddalonym usłyszeć, mniey zrozumieć, i z pochwytanych słów, co do sensu połatać można. 2do Żeby byli łaskawi ku widzom się obracać, bo bardzo często w rozmawianiu do siebie, zbyt się obracaią, a takowe ich rozmowy za Kulisę ulatuią. Bliżsi sceny applauduią, klaskaią, i śmieią się, a my Parterowi, a bardziey Gołębnikowi, często niewiemy z czego, a przecie my tam nie darmo. 3tio Żeby prosili do kogo to należy o zmnieyszenie tey ogromney budy, którąby czterech poddymaczów umieścić mogła, chyba z lożów pierwszego piętra, i wyżey graiące figury widzieć można, gdy Parterowi ledwo nie do połowy zasłonieni. Nakoniec, aby wcześniey granie sztuk poczynali. Co wszystko wiele słuchaczom Parterowem dogodności zrobi.

Do Pana W.

Daruy Panie W. iż kochaiąc powszechnie ulubioną prawdę otwarcie wyznać mu to muszę: że w nie swoie wdawszy się rzeczy, obce też recenzyi prawey, musiałeś poiąć pióro, iasna rzecz. Z pierwszych iuż zaraz rysów owego nieszcześnie dochwyconego przez niego pióra, przywodzącego tłómy wytrawnych i suchotnych zdań i uwag tylko, obeznaliśmy się z zbaczaniami iego, z prawideł po za swerę Recenzenta. Płodności dziekuiąc iego, pomienionych rzadkich owocy, od Klary z Hoheneichem do dnia dzisieyszego, obfitą iuż zgromadziliśmy ilość. Zachowawszy część w zapasie, w celu zwieńczenia Dobrodzieystw iego, dziś utworzony, z Symbolem (w nie

swoie wdałeś się rzeczy) przesyłam Ci Panie W. Quodlibet; racz go zatem tak względnie przyiąć i mile, iak chętnie i szczerze ofiaruie mu go zabłacha ofiara ieszcze mienia mnie w swoiey pamięci.

Niedziw, że zdania Jego o Klarze z Hoheneichen z dziczą i zaiącami, znayduię w tymże Quodlibet w sąsiedztwie z Królem Edgarem i tegoż wilkami, tak chciały bowiem same twe zdania, a nic nie mogłoby parallelować pierwszey myśli owey, iak Edgar z tłuszczą wilków w sąsiedztwie. Myśliwy co więcey Edgar w sąsiedztwie Klary z Hoheneichen (Drammy iego, nie Dramma) który z łaski recenzyi iego cudem stał się w Parnasie, biorąc na przemiany postaci na się różne; łatwo owemi zmiany, nowością sprzyiaiącą rodzaiowi Niewieściemu, sprawić i Klarze musiał przyiemność z sąsiedztwa swego ; tem trafiono w myśl iego i w myśl pomienionych. — Co do Klary minąwszy ważne i różne rożności, to przynaymniey racz przyznać bezupornie Panie W. że w przek zdaniu iego Dramma iest zawsze (generis communis) nie iak sprzyiaiąc zayście Heroinie dzieła Klarze przyiemney, nadałeś żeński przydomek temuż. (Co do Edgara) Nadużycie Autora przeistoczaiącego sławną Tragedyią, po pierwszych Europeyskich znaną i wielbioną Teatrach nazwisko Król Edgar na Dramma, stało się iuż występkiem, za cóż tu w Krakowie ten Tragiczny Drammuiący Edgar z zdania iego ma ieszcze Komedyować? może dla tego iedynie, by rozmowny nader Dunay w Warszawie miał ciągłą rozumowania i zabawy całoroczną materyią w przyszłości? Nie wspomniałżeś Panie W. iż Aktorowie z Komedyi Edgar, nędzną nam raczey wystawili Drammę? ha, ha, ha!

Gdybyż zachciało się Galleryi poznać tego trzy razy iednego, a la Pinetty przeistoczaiącego się Edgara, w Komedyi, wiedzieć kto iey Autorem!

Zdania o Wyspie małżeństwa czyli trafie kuli w płot postępuią za zdańmi o zbiegu Węgierskim; pierwsze i drugie wartały umieszczenia, analizacyi tychże sam łatwo dosięgniesz Panie W. przy wspomnieniu na mimikę tylko, z którey wyzutą całkiem chciałeś mieć tę sztukę, którey brakowało, a o tem nie wspomniałeś braku.

Daley zdania o Templaryiuszach o wspomnioney nie w swey perze Joannie z Zebrzydowskich, które pierwszych na stos smolny, drugą na nieszczęście, nędzę nieszczęściem że nie na wygnanie zwyrokowały.

Templaryiusze cenione za granicą, nieszczęśliwym tłomaczone piorem, padły ofiarą smolnego stosu Paną W. prorokuiąc iednak, iż w krótce ten sam stos smolny spotka i zdania wyrokuiące; z osobliwszey tey wróżby wsławiona Cienia Templaryiuszów, zaięły dość obszerne mieysce tuż przy zdaniu o sądzie Salomona.

Joanna z Zebrzydowskich wskazana na nieszczęście, nędzę, na śmierć, którey rodzay nie wiadomy, z zastrzeżęniem życzeczenia iey zmartwychstania nawet, przed wyrokiem ieszcze udała się w pielgrzymkę ku Warszawie, gdzie iest bezpieczną, bo ma słuszność za sobą, chociaż zaoczny tak sregi wyrok, wydały poźne twe zdania. Szydzić zdaie się z niego, i bez wątpienia czyni to. Zacoż nie? —— Dramma to z Spiewami Historyczne odsłowienę bez wszelkiey mimiki, czucia, organu, stosunku dekoracyiow, ubiorów Epoca scen przyzwoitych, dysharmonizmem orkie-

stw, przez Osoby nie czyniące zadosyć potakiwaniu Suflera nawet. Dramma to, które wystawione w Warszawie, lub odegrane przez teraźnieyszą pozwalamy trupę, znalazłoby wszelkie tak z narodowości swey jak i tworu własnego szacunek ogólny dla siebie, że niezgrabnie i niedołężnie wystawionym zostało, mogłżeś Panie W. osądzić go podobnież, nie zgłębiaiąc czyli myśli okryśleniu, i prawidłom stosuiąc się do Autora, zostało exekwowanym, zapłonisz się, gdy wsiąwszy dzieło to wrękę, uznasz sam, że za Kowala ukarałeś podobno Slosarza, smerząca czoło z z zawstydzenia ręka npuści bez wątpienia to pioro niesforne recenzyi, na ow stos smolny, który wieśćba Templaryiuszow przepowiedziała Twym zdaniem.

Czyż naycelniesze Mozarta, Cherubiniego, Kellera, Duranowskiego i innych ubostwione pasage, smyczkiem niedołężnie pokaliczone Serwaka, maią bydź potempionemi? dla tego, że w niezgrabiasza partacza dostały się ręce? *H.*

Dnia 11 *i* 12 *Sierpnia* 1817.
Cena zboż rożnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr
Pszenicy	34	—	30	—	26	—	23	—
— Zyto	24	—	23	—	22	—	20	—
— Jęczmienia	21	—	20	—	18	—	16	—
— Owsa	13	—	12	—	11	—	10	—
— Jagieł	—	—	—	—	—	—	—	—
— Grochu	30	—	28	—	26	—	25	—
— Rzepaku	—	—	—	—	—	—	—	—

Bieg Pieniędzy w Wiedniu d. 6 Sierpnia.

Czer. Zł. Hollenderski Szeinami Zł. r.
Czer. Zł. Cesarski.
Moneta konwencyyna za 100 . Złr. 328.

W Krakowie d. 11 *Sierpnia.*

Czer. Zł. Holl: monetą Courant Złp. 19 gr. 3.
— detto Cesarski . . . — 18 — 22.
Fryd. Pruskie . . . . . . — 34 — —
Luidor . . . . — 36 — —
zoto frankowy . . . . . . — 31 — —
Szeiny Wiedeńskie za 100 . — 323 — —
Złoty ryński Szeinami . . — 1 — 8.

DONIESIENIA.

Wydział Dochodów Publicznych i Dóbr Narodowych w Senacie Rządzącym, Wolnego, Niepodległego, i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa, i iego Okręgu. Gdy licytacyia Dzierżawy wieczney Domow Rządowych pod Liczbami 124 i 125 przy ulicy Kanowney stoiących, dnia 10 Lipca r. b. iako w terminie zakreślonym z powodu braku ubiegaiących się mieysca niemiała, nowy przeto i ostateczney termin w dniu 26 m. b. o godzinie 10tey w Biórach Wydziału pod warunkami poprzednio ogłoszonemi oznaczaiąc, wzywa wszystkich nabycia takowych chęć maiących, ażeby do attentowania rzeczoney licytacyi w oznaczonym dniu i czasie znaydować się raczyli.

W Krakowie dnia 5 Sierpnia 1817.

Linowski.
Gadomski, S. W.

Folwark w Mieście Busku w Obwodzie Stopnickim położony z przyzwoitym mieszkalnym zabudowaniem i Obeyściami Gospodarskiemi, z Domem Szynkownym, palarnią, i dwoma chałupkami komornicznemi w Gruncie po większy części sędzinnym, maiący podzielony na 3 równie części (z których iedna na ugór zostaie rok rocznie) wysiewu rocznego do 70 korcy zboża rożnego gatunku i siana w miarę potrzeby, iest z wolney ręki do sprzedania; życzący sobie kupna, malą się udać do Właściciela w tymże Folwarku mieszkaiącego, a o Cenie i Istocie rzecy dokładną powziąść mogą wiadomość.

Chcący mieć do siewu Pszenicę piękną, białą w czerwoney plewie, tak zwaną Angielkę, może iey dostać we wsi Zurawnikach, leżący między Złotą i Jurkowem, niedaleko Wiślicy, w tey cenie w iakiey będzie piękna na targu w Krakowie tego tygodnia, którego brać się będzie. Trzy złote na korcu odtrącaią się za transport.

W Zurawnikach d. 5 Sierpnia 1817.

W. Zaremba, Ekonom.

W Dobrach Skąpe, w Woiewodztwie Sandomirskiem, Powiecie Konieckim, znayduie się uprzywileiowany od Wysokiey Izby edukacyyney Guwerner, posiadaiący ięzyki Francuzki, Polski i Niemiecki, Rysonki i inne nauki, dla należytego usposobienia Młodzieży do Szkoł publicznych. Adress do dobr Skąpe iest przez Radoszyce.

Z mocy Rezolucyi Trybunału I. Instancyi wolnego Miasta Krakowa pod dniem 8 Sierpnia r. b. do Liczby 2400 zapadłey, w dniu 21 Sierpnia r. t. i następnych o godzinie 9 z rana w Domu pod Nrem 241 przy ulicy Brackiey sprzedawane będą przez publiczną licytacyią różne ruchomości: iako to, suknie Męskie, Bielizna, Stolarszczyzna, Zegary ścienne, srebra, octy winne, Lagry beczki z win, i powóz stary po niegdy Antonim Baniakowskim pozostałe. W Krakowie dnia 11 Sierpnia 1817 roku.

Tomasz Macieiowski.
Delegowany.

Niżey podpisany Pisarz Aktowy Woiewodztwa Krakowskiego w Krakowie w domu Nr. 674 przy ulicy Mikołayskiey Kancellaryią swoią utrzymuiący tamże zamieszkały, ninieyszym do publiczney podaie wiadomości; iż z mocy Rezolucyi Wysokiego Trybunału Cyw. I. Instancyi Woiewodztwa Krakowskiego pod dniem 24 Maia r. b. do Liczby 1021 zapadłey. Dobra Dalowice w obwodzie Miechowskim Woiewodztwie Krakowskim położone z wszystkiemi Inwentarzami gruntowemi i Ekonomicznemi, z prawem propinacyi prezentowania na Probostwo, zgoła z temi prawami iakie właścicielowi służyły i służyć były powinny, po ś. p. Janie Kantym Duninie pozostałe, a na małoletnie dzieci tegoż spadłe, dnia 15 Września r. b. w Kancellaryi Notaryatu iako na terminie przygotowawczym, o godzinie 9tey ranney więcey ofiaruiącemu sprzedane będą; maiący zatem chęć kupienia takowe, raczą w mieysce wyżey oznaczone, na terminie ustanowionym przybydź, Vadium w Summie 22,000 Zł. Pol. iako część dziesiątą Urzędowego szacunku przed rozpoczęciem się licytacyi w gotowiznie złożyć; o warunkach licytacyi i bliższych obiaśnieniach o stanie dobr pomienionych, w każdem czasie w Kancellaryi Notaryusza niżey wyrażonego zainformowanem bydź można. Dan w Krakowie dnia 1go Sierpnia 1817 roku.

And. Kossowicz.

Dnia 20 m. Sierpnia 1817 Roku o godzinie 9tey ranney nad Wisłą przy Browarach Królewskich sprzedane będą przez publiczną licytacyią za gotową srebrną monetę drzewa sosnowego w większey części gałązkowego siągow 22 i iedna siąga drzewa świerkowego; chęć kupienia zechcą się w przeznaczonym czasie i mieyscu znaydować.

W Krakowie dnia 7go Sierpnia. 1817 Roku.

Jan Nep. Franki, Komornik.

Niżey podpisany uwiadomia, że po odbytey licytacyi przygotowawczey w dniu 12 Lipca r. b. licytacyia stanowcza Kamienicy z ogrodem w Przedmieściu Piasek w Gminie VII. Miasta Krakowa pod Nr. 94 sytuowaney po niegdy Andrzeiu Piele pozostałey do summy 7847 złp. gr. 10 w monecie grubey srebrney oszacowaney, na dzień 23 Sierpnia r. b. 1817, naznaczona została i w Kancellaryi podpisanego w Krakowie w ulicy S. Jana Nr. 406 o godzinie 9 z rana, iako do teyże Wyrokiem Trybunału I. Instancyi M. W. Krakowa dnia 4 Listopada 1816 delegowanego rozpocznie się, od summy na przygotowawczey licytacyi w ilości 8230 złp. ofiarowaney pod następuiącemi warunkami: — 1) Chęć kupna maiący przed rozpoczęciem licytacyi 10tą część summy szacunkowey to iest 784 złp. 22 gr. iako vadium złoży. — 2) We dwa tygodnie po przysądzeniu stanowczem całą summę wylicytowaną do depozytu Trybunału tuteyszego zakomportuie, w przeciwnym bowiem razie vadium przepada, i nowa licytacyia na koszt iego ogłoszoną byłaby. — 3) Possessyią kupioney przez siebie Kamienicy z prawem dziedzictwa, po dopełnieniu z swey strony zwyż wyrażonych warunków, natychmiast odbierze zbiór obiaśnień i akt detaxacyi w Kancellaryi w każdym czasie widzieć można. W Krakowie d. 12 Lipca 1817 roku.

Olearski, Pisarz Akt.